

Ομιλία ΙΖ΄

Νήψις - Προσευχή - Εξομολόγησις

ομιλία του γέροντος Εφραίμ Φιλοθεΐτου, εις Αμερικήν, το 1984

Αγαπητά μου παιδιά,

Σήμερα θα πούμε ολίγα πράγματα για τη μεγάλη αρετή της νήψεως.

Όπως θα γνωρίζετε, η νήψις είναι πατερική διδασκαλία, είναι βίωμα των μεγάλων νηπτικών πατέρων της Εκκλησίας και δη της ερήμου. Η λέξη "νήψις" προέρχεται εκ του "νήφω", που σημαίνει αγρυπνώ, φρουρώ, επισκοπώ, παρατηρώ, επιβλέπω, παρακολουθώ. Αυτά όλα οι Πατέρες τα συνοψίζουν σε μια αδιάλειπτη προσοχή του νούς.

Η νήψις εικονίζεται με την αξίνα, η οποία καταρρίπτει τα μεγάλα δένδρα χτυπώντας τη ρίζα τους. Κι όταν χτυπηθεί η ρίζα, δεν ξαναφυτρώνουν. Έτσι και όταν ο νους του ανθρώπου, του χριστιανού, έχει την προσοχή αυτή της νήψεως, φρουρεί την καρδιά και τις πέντε αισθήσεις, τόσον τις σωματικές όσον και τις πνευματικές, της ψυχής. Όταν ο νους νήφει, όταν προσέχει, όταν φρουρεί τα διανοήματα, τις σκέψεις, όταν ελέγχει την φαντασία, τότε όλος ο άνθρωπος ψυχοσωματικά

διατηρείται καθαρός. Και όταν ο άνθρωπος δια της νήψεως και της εργασίας της πνευματικής καθίσταται καθαρός, οι προσευχές του έχουν παρρησία προς τον Θεό, διασχίζουν τον αιθέρα, ξεπερνούν τους αστέρες, διέρχονται τους ουρανοί και πλησιάζουν στον θείο θρόνο της χάριτος, όπου δέχονται τις ευλογίες του Θεού. Και ο άνθρωπος προσευχόμενος ούτως, πλουτίζει την κατά Θεόν χάριν.

Μας λένουν οι νηπτικοί πατέρες ότι ένας λογισμός μάς ανεβάζει εις τον ουρανόν και ένας μας κατεβάζει εις την κόλασιν. "Εν τοις λογισμοίς μας βελτιούμεθα ή αχρειούμεθα". Δηλαδή ένας λογισμός, ο οποίος απρόσεκτα θα μας προσβάλλει, θα μας δηλητηριάσει, θα μας ηδονίσει, μπορεί να μας καταστήσει αξίους για την κόλαση. Ένας λογισμός θεϊκός, ένας λογισμός αυταπαρνήσεως, ένας λογισμός ανδρείας, ένας λογισμός προσευχής και θεωρίας, μας αξιώνει να πλησιάσουμε τον Θείο Θρόνο και να γευθούμε πράγματα ουράνια. Από τους λογισμούς ή θα γίνουμε ακάθαρτοι ή θα γίνουμε καλύτεροι. Η αρχή των αμαρτημάτων ξεκινά από τους λογισμούς.

Οι λογισμοί πηγάζουν από τις πέντε αισθήσεις, τόσο τις πνευματικές, όσο και τις σωματικές. Όταν αφήσουμε την αίσθηση των οφθαλμών ανεξέλεγκτη και βλέπει οτιδήποτε απρόσεκτα, αυτή η απροσεξία θα γεννήσει μια σωρεία από εικόνες βρώμικες και αμαρτωλές. Αυτές οι εικόνες αφού εισαχθούν στο φανταστικό, μετά στάζουν δηλητήριο αμαρτωλής ηδονής μέσα στην καρδιά του ανθρώπου. Αυτή η ηδονή είναι το δηλητήριο, με το οποίον δηλητηριάζεται η καρδιά και γίνεται τότε ακάθαρτη και ένοχη εμπρός εις τον ακοίμητον οφθαλμόν του Θεού.

Όπως η αίσθησις των οφθαλμών, έτσι είναι και της αφής, έτσι είναι και της γεύσεως και της ακοής και της οσφρήσεως. Και έτσι οι πέντε αισθήσεις δημιουργούν ανάλογες αμαρτωλές εικόνες, οι οποίες καθιστούν τον άνθρωπο ακάθαρτο ενώπιον του Θεού. Εδώ έγκειται όλη η φιλοσοφία του πνεύματος.

Όλα τα κηρύγματα είναι ωφέλιμα. Γιατί όπως ακριβώς, όταν κλαδεύεται ένα δένδρο που είναι αρρωστημένο, καθαρίζεται, έτσι και ο λόγος του Θεού βοηθεί στη μείωση ενός πάθους. Η διδασκαλία όμως των πατέρων περί της νήψεως ενεργεί ριζικά την κάθαρση από το πάθος. Όταν αξίνη, όταν ο πελεκυς κτυπήσει την ρίζα, όλο το δένδρο πίπτει κάτω, ξηραίνεται και απόλλυται. Έτσι και όταν η νήψις πάρει θέση στην ζωή του χριστιανού, ένα - ένα δένδρο εμπαιθείας πίπτει, ξηραίνεται και έτσι συν των χρόνων, ο παλαιός άνθρωπος, ο άνθρωπος της αμαρτίας και της εμπαιθείας, ο χοϊκός Αδάμ ελευθερώνεται και γίνεται "καινός άνθρωπος". Γι' αυτό η νηπτική εργασία μας ελευθερώνει ριζικά από το κακό. Εδώ λοιπόν πρέπει να δώσουμε προσοχή στην ζωή μας. Αν θέλουμε να καθαρίσουμε τους εαυτούς μας, να φροντίσουμε να πλουτήσουμε τον νου μας με την επιμέλεια της νήψεως.

Ένα μέρος της νήψεως είναι και η νοερά προσευχή. Η θεωρία του Θεού είναι ένα άλλο μέρος της νήψεως. Η μαχητικότητα του πνεύματος κι αυτό είναι ένα άλλο μέρος. Όλα αυτά τα μέρη, όταν ενωθούν σε μια προσπάθεια του ανθρώπου, συν τω χρόνω φέρνουν την αγιότητα.

Ο αββάς Παφνούτιος, ένας μεγάλος πατέρας της ερήμου, προσωρούσε κάποια μέρα στο δρόμο του κι εκεί είδε δύο ανθρώπους να κάνουν κάποια αμαρτία. Ο λογισμός της εμπαιθείας του είπε ότι: "Κοίταξε τι μεγάλο κακό κάνουν αυτοί!". Το μάτι τους είδε κι αμέσως ο λογισμός πήρε φωτιά, προσπαθώντας έτσι να προσβάλλει την αγνότητα της ψυχής του Αγίου με το να κρίνει τον αδελφό ή και να σκανδαλισθεί. Έχοντας όμως τη νήψη αγρυπνούσα, αμέσως του διεφώτισε τη διάνοια και είπε στο λογισμό του: "Αυτοί αμαρτάνουν σήμερα, εγώ θα αμαρτήσω αύριο. Αυτοί θα μετανοήσουν, αλλά εγώ γνωρίζω ότι ο εαυτός μου είναι ένας σκληρός άνθρωπος, αμετανόητος, εγωιστής, κι έτσι δεν θα μετανοήσω, θα κολασθώ, οπότε είμαι χειρότερος από αυτούς τους δύο. Και τι έχω να πω για τους ολιγότερον αμαρτωλούς, εφ' όσον είμαι εγώ πολύ μεγαλύτερος αμαρτωλός και εμπαιθέστερος;". Και λέγοντας έτσι και βάζοντας φράγμα στην πρόκληση αυτής της αμαρτίας, εσώθη και δεν έκρινε τους αδελφούς που αμάρταναν.

Δεν προχώρησε πολύ και του φαίνεται ο Άγγελος του Θεού εμπρός του έχοντας δίστομον μάχαιραν στάζουσαν αίμα, δηλαδή μαχαίρι, που έκοπτε κι από τις δυο πλευρές και του λέει:

- Παφνούτιε, βλέπεις αυτήν την μάχαιραν; Βλέπεις που στάζει αίμα;
- Βλέπω, Άγγελε του Θεού.

- Ε, μ' αυτή τη μάχαιρα σκοτώνω, παίρνω τα κεφάλια εκείνων που κρίνουν τον πλησίον τους. Κι επειδή εσύ δεν έκρινες, δεν κατέκρινες τους όντως αμαρτωλούς - όχι κατά φαντασίαν και εικασίαν αμαρτωλούς, αλλά ιδίοις οφθαλμοίς βλέπων αυτούς αμαρτάνοντας - αλλά κατέκρινες τον εαυτόν σου περισσότερο, δια τούτο το όνομά σου έχει γραφεί εις την βίβλον της αιωνίου ζωής.

Επιτυχία άριστη. Στην αιώνιο ζωή γράφτηκε το όνομά του, γιατί δεν έκρινε τους αμαρτωλούς, δεν κατέκρινε την αμαρτία του αδελφού του. Θα κατέκρινε, εάν δεν είχε νήψη, εάν δεν επαγρυπνούσε νοερά προς φρουρήσιν της ψυχής του. Βλέπετε μία προσοχή πόσο καλό εγέννησε; Και τι ζημία θα υφίστατο, εάν απροσεκτούσε στη σκέψη και την άφηγε να δουλέψει μέσα του! Μα η λογική του έλεγε ότι όντως αμαρτάνουν, τους έβλεπε. Παρά ταύτα όμως, αν και η λογική τον έπειθε ότι έτσι το πράγμα εγένετο, υπερίσχυσε ο ορθός λογισμός και έτσι εγλύτωσε το ναυάγιο της ψυχής του.

Όλα τα πάθη έχουν τις δικές τους εικόνες, τις δικές τους φαντασίες και τις δικές τους ηδονές. Ο φόνος έχει άλλη εικόνα και άλλη ηδονή, η γαστριμαργία άλλη και τόσα άλλα αμαρτωλά πάθη άλλες. Όλες οι ηδονές αυτές είναι δηλητήρια διαφορετικά που φέρνουν τον θάνατο της ψυχής. Θα πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας ότι, αν θέλουμε να καθαρίσουμε το "έσωθεν" του ποτηρίου, το εσωτερικόν της ψυχής, την καρδιά μας, το κέντρον αυτό του ανθρώπου, θα πρέπει να αγωνισθούμε να κρατήσουμε την προσοχή. Να προσέχουμε όσο γίνεται περισσότερο, δηλαδή να επαγρυπνούμε και να είμεθα πάντα με τη σκανδάλη στο χέρι. Με την πρώτη εμφάνιση του εχθρού, να πυροβολούμε. Μόλις μάς έρχεται ένας κακός λογισμός, αμέσως ανατροπή. Έρχεται μία εικόνα βρώμικη, αμέσως να την καταστρέφουμε. Να μην την αφήνουμε να γίνεται εντονότερη στα χρώματα και στην παράσταση, γιατί έτσι θα έλθουμε σε άμεση δυσκολία. Όταν χτυπάται το κακό στη ρίζα, είναι αδύνατο να φυτρώσει και να αυξηθεί. Όταν αυτός ο αγώνας γίνεται με επιμέλεια, θα καθαρίσουμε την ψυχή μας και έτσι θα βρεθούμε καθαροί και με παρρησία μπροστά στον Θεό.

Ένας ειδωλολάτρης ιερεύς ρώτησε κάποιους μοναχούς:

- Ο Θεός σας σάς φαίνεται; Τον βλέπετε; Σας μιλά;

Είπαν οι πατέρες:

- Όχι.

Λέει ο ειδωλολάτρης:

- Για να μη σας μιλά και να μην σας φαίνεται, σημαίνει ότι δεν έχετε καθαρούς λογισμούς. Εγώ όταν προσεύχομαι, μου απαντά ο Θεός μου.

Φυσικά στον ειδωλολάτρη δεν απαντούσε ο Θεός, του απαντούσαν τα δαιμόνια, αλλά ωστόσο οι πατέρες το πήραν σαν μια αιτία ωφέλειας και είπαν:

- Πράγματι, οι ακάθαρτοι λογισμοί εμποδίζουν τον άνθρωπο να επικοινωνήσει με το θείον.

Η νήψις δεν κάμει τίποτε άλλο, παρά να καθαίρει τον νουν και την καρδιά από κάθε τι ακάθαρτο. Γι' αυτό με λίγο κόπο ασκητικό η νήψις φέρνει τα μεγαλύτερα αποτελέσματα του πνεύματος. Όταν κάνουμε άσκηση και δεν προσέχουμε τις σκέψεις μας, δεν κάνουμε τίποτε.

Ο ιερός Χρυσόστομος πολλά κεφάλαια έγραψε περί προσευχής και περί νήψεως. Και μεταξύ άλλων λέγει κάτι πάρα πολύ όμορφο:

"Η προσευχή είναι φωτισμός της ψυχής, αληθής επίγνωσις του Θεού, μεσίτης μεταξύ Θεού και ανθρώπων, ιατρός των παθών, αντίδοτον εναντίον των νόσων, φάρμακον εναντίον κάθε αρρώστειας, γαλήνη της ψυχής, οδηγός που φέρει εις τον ουρανόν, που δεν περιστρέφεται γύρω από την γη, αλλά που πορεύεται προς αυτήν την αψίδα, τον ουρανόν. Υπερπηδά τα κτίσματα,

διασχίζει νοερώς τον αέρα, πορεύεται πάνω από τον αέρα, διασχίζει το σύνολο των αστέρων, ανοίγει τας πύλας των ουρανών, ξεπερνά τους αγγέλους, υπερβείνει τους Θρόνους και τις Κυριότητες, διαβαίνει τα Χερουβείμ και αφού διέλθει υπεράνω όλης της κτιστής φύσεως, έρχεται πλησίον αυτής της απροσίτου Τριάδος. Εκεί προσκυνεί την Θεότητα. Εκεί αξιώνεται να γίνει συνομιλητής με τον Ουράνιο Βασιλέα. Δι' αυτής (της προσευχής), η ψυχή, η οποία υψώθη μετέωρος εις τους ουρανοίς, εναγκαλίζεται τον Κύριον κατά τρόπον ανέκφραστον, όπως ακριβώς το νήπιον εναγκαλίζεται την μητέρα του, και με δάκρυα φωνάζει δυνατά, επιθυμώντας να απολαύσει του θείου γάλακτος. Ζητεί δε αυτά που πρέπει, και λαμβάνει δωρεάς ανωτέρας απ' όλη την ορατήν φύσιν.

Η προσευχή είναι ο σεβαστός αντιπρόσωπός μας. Χαροποιεί την καρδίαν. Αναπαύει την ψυχήν. Δημιουργεί εντός μας τον φόβον της τιμωρίας της κολάσεως, την επιθυμίαν της βασιλείας των Ουρανών. Διδάσκει την ταπεινοφροσύνην, παρέχει επίγνωσιν της αμαρτίας και γενικώς στολίζει τον άνθρωπον με όλα τα αγαθά, ωσάν κάποιο πέπλον εστολισμένον με όλας τα αρετάς, που περιτυλίγει την ψυχή. Αυτή έφερε ως δώρον εις την Άνναν τον Σαμουήλ και ανέδειξεν τούτον Προφήτην του Κυρίου. Αυτή η προσευχή έκαμει και τον Ηλίαν ζηλωτήν του Κυρίου. Και αυτή έγινε οδηγός της καθόδου του ουρανίου πυρός δια της θυσίας. Διότι ενώ οι ιερείς του Βάαλ επεκαλούντο όλην την ημέραν το είδωλον, αυτός αφού ύψωσε την φωνήν που εξήλθεν εκ της καρδιάς του της καθαράς και εφώναξε δια του στόματος και της ψυχής του, κατεβίβασεν εκ των ουρανών το πυρ ως απόδειξιν της δικαίας προσευχής του. Αφού εστάθη ως αετός επάνω εις το θυσιαστήριον με το ορμητικόν της φύσεώς του, τα προσέφερε όλα ως θυσίαν. Αυτό δε, το έκαμεν ο μέγας υπηρέτης του Θεού, ο ζηλωτής Ηλίας, δια των όσων συνέβησαν τότε, παιδαγωγών ημάς επί τα πνευματικά, ώστε και ημείς φωνάζοντες δυνατά από τα βάθη της ψυχής μας προς τον Θεόν, να παρακινήσουμε το ανέκφραστον πυρ του Αγίου Πνεύματος να κατέλθει εις το θυσιαστήριον της καρδιάς μας και να προσφέρωμεν πλήρως τον εαυτόν μας ως θυσίαν εις τον Θεόν".

Όλοι οι μεγάλοι Πατέρες της Εκκλησίας, κυρίως οι πατέρες της ερήμου, κατώρθωσαν να αξιωθούν μεγάλων χαρισμάτων αποκλειστικά και μόνο με τη νήψη και τη θεωρία. Αγρυπνούσαν όλη τη νύκτα και ήρχοντο στη θεωρία του Θείου Φωτός.

Έχουμε τον Άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά, τον καθηγητή της ερήμου, τον καθηγητή της νηπτικής εργασίας, τον διδάσκαλο της νοεράς προσευχής. Αυτός ο άγιος εγκλείετο όλην την εβδομάδα μόνος του μέσα στο κελλί του. Δεν έβγαινε καθόλου έξω. Εκεί γονατιστός και με υψωμένα τα χέρια, εγρηγορούσε δια του νοός και της καρδιάς του και εδέχετο την άνωθεν δι' Αγίου Πνεύματος θεολογίαν. Η θεολογία τον έκανε να γνωρίσει το Άκτιστον Φως της Θείας Δόξης, της Θείας Φύσεως.

Το Άκτιστον Φως είναι η δόξα της Θείας Φύσεως. Εκεί ήταν το τέρμα και η κατάληξις της ασκήσεως και της προσευχής. Όταν εδέχοντο οι άγιοι αυτό το Φως, εγίνοντο όλοι Φως. Και εφ' όσον το Φως κατέκλυζε τον νουν και την καρδιά, τι άλλο θα ημπορούσαν να γνωρίσουν πλην των μυστηρίων των απορρήτων, που είναι γνωστά μόνον εις τους αγγέλους; Δια της νήψεως έφθασαν οι πατέρες εις τα υψηλότερα των αρετών και των χαρίτων.

Και ημείς εάν νήψουμε, εάν προσέχουμε, έστω και στον κόσμο που ευρισκόμεθα, και εάν ακόμη δεν φθάσουμε σε παρόμοιες καταστάσεις, οπωσδήποτε σε μια κατάσταση καθαρότητος θα φτάσουμε. Όταν αξιωθούμε δια της νήψεως, να μην κρίνουμε τον αδελφό μας, δεν είναι μικρό κατόρθωμα. Εφαρμόζουμε την εντολή του Χριστού μας, η οποία είναι η εξής: "Μην κρίνετε, ίνα μη κριθήτε. Εν ώ κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε. και εν ώ μέτρω μετρείτε, μετρηθήσεται υμίν" (Ματθ. 7, 1-2).

Είναι εντολή του Χριστού. Δεν είναι εντολή κάποιου Αγίου. Είναι αυτού του Θεού. Και επομένως έχουμε εφαρμογή θείας εντολής. Όταν δεν κρίνουμε, δεν θα κριθούμε. Κρίνοντες θα κατακριθούμε.

Η αμαρτία είναι διάπλατη. Όπου και αν στρέψουμε τα μάτια μας και την φαντασία μας, θα γνωρίσουμε τα σφάλματα των ανθρώπων. Επομένως, εάν είμεθα απρόσεκτοι, χωρίς νήψη, θα ευρισκόμεθα πάντοτε υπό το σφάλμα της παραβάσεως αυτής της ευαγγελικής εντολής, του να κρίνουμε τον πλησίον μας.

Ήταν ένας μοναχός σε κάποιο μοναστήρι. Ο πειρασμός τον είχε νικήσει στην αμέλεια. Δεν έκανε τον κανόνα του, δεν κατέβαινε στην εκκλησία, δεν έκανε την κεκανονισμένη προσευχή. Κι έτσι οι πατέρες το ήξευραν αυτό και τον θεωρούσαν αμελή. Έφθασε η ώρα του θανάτου και οι πατέρες τον πλησίασαν να ιδουν κάτι, που ίσως ο Θεός θα έδειχνε για να ωφεληθούν. Πλησιάζοντας στον θάνατο αυτός ο μοναχός ο αμελής, είδαν οι πατέρες να είναι πάρα πολύ χαρούμενος. Απόρησαν και είπαν με την σκέψη τους: "Μα γιατί να είναι ειρηνικός αυτός; Η αμέλεια που είχε στην ζωή του την μοναχική, δεν τον ανησυχεί; Τα χρέη που επεσσωρεύθησαν με την ραθυμία, τι γίνονται; Δεν τον κάνει ανήσυχο; Δεν απελπίζεται;". Αυτός συνέχιζε να είναι χαρούμενος. Στην απορία τους αναγκάστηκαν να τον ρωτήσουν:

- Μας συγχωρείς, αδελφέ, σε βλέπουμε έτσι κι έτσι. Ηξεύουμε και ηξεύρεις, ότι υπήρξες αμελής και ράθυμος στα μοναχικά καθήκοντα. Τώρα πορεύεσαι προς το δικαστήριο του Χριστού, και θα έπρεπε να είσαι κάπως λυπημένος, ανήσυχος, κλπ. Αλλά σε βλέπουμε διαφορετικά. Σε βλέπουμε χαρούμενο, ειρηνικό, με ελπίδα και απορούμε. Που στηρίζεται όλη αυτή η κατάστασή σου; Αυτός τους απαντά και τους λέγει:

- Έχετες δίκαιο πατέρες μου, έτσι είναι. Αμελής ήμουν και δεν έκαμα ό,τι εσείς εκάματε, αλλά ένα πράγμα εφύλαξα στην ζωή μου: το να μην κρίνω τον αδελφό μου. Εδιάβασα εις το Ιερόν Ευαγγέλιον, που λέγει ο Κύριος ότι εκείνος που δεν θα κρίνει, δεν θα κριθεί. Έτσι προσπάθησα, τουλάχιστον, να μην κρίνω. Και ελπίζω εις την ευσπλαχνίαν του Θεού ότι δεν θα κριθώ. Γι' αυτό και φεύγω με πίστη, ότι ο Θεός θα εφαρμόσει τον λόγον Του.

Εκοιτάχθησαν μεταξύ τους οι πατέρες και είπαν ότι όντως ο αδελφός πολύ έξυπνα και μαστορικά επέτυχε την σωτηρία του.

Εάν νήψουμε, δεν θα κατακρίνουμε. Διότι με την προσβολή της κατακρίσεως, αμέσως η νήψη θα θέσει φραγμό και θα εμποδίσει να συνεχισθεί ο λογισμός της κατακρίσεως. Θα συμβεί ότι και με τον αββά Παφνούτιο. Κι έτσι θα γλυτώσουμε από την αμαρτία της κρίσεως και της κατακρίσεως της γλώσσης και το όνομά μας θα γραφεί εις την αιώνιον ζωήν. Άνθρωπος που εφύλαξε την γλώσσα του καθαρή, και την έσω και την έξω, δηλαδή τον λογισμό τον εσωτερικό και την γλώσσα, και εν γνώσει Θεού το έκανε αυτό, το εφήρμοσε αυτό, τούτο είναι μία εγγύησης ότι αυτός είναι σωσμένος.

Αυτή η προσοχή η πνευματική μάς γίνεται φως και σαν φως φωτίζει τον δρόμο. Κι ένας δρόμος φωτισμένος από τη νήψη, είναι και ο δρόμος προς την ιερά εξομολόγηση. Τον φωτίζει η προσοχή, που προτρέπει τον άνθρωπο να τακτοποιήσει τον λογαριασμό του με τον Θεό. Και οδηγείται με την φώτιση της νήψεως εις αυτό το μέγα μυστήριο κι εκεί εναποθέτει όλο το χρέος, όλη την ακαθαρσία των αμαρτημάτων. Μπαίνει μέσα σ' αυτό το λουτρό και βγαίνει ολοκάθαρος. Και λέγω ότι πρέπει να έχουμε πολλή χαρά στην ψυχή μας, όταν αξιωνόμεθα να φθάσουμε σ' αυτό το λουτρό. Πρέπει να πανηγυρίζουμε και να ευχαριστούμε τον Κύριο που άφησε αυτό το λουτρό στη γη, που άφησε αυτή την εξουσία του "δεσμύν και λύειν". Όσα λύσει ο πνευματικός τα λύνει κι ο Θεός. Όσα συγχωρεί ο εκπρόσωπος του Θεού, τα συγχωρεί και ο Κύριος.

Κι όταν εδώ κάτω κριθεί ο άνθρωπος, δεν κρίνεται επάνω στο μεγάλο και φοβερό δικαστήριο. Μεγάλη ευκαιρία, εάν φθάσει ο άνθρωπος μέχρις εκεί. Γι' αυτό όσοι έχετε αξιωθεί αυτού του λουτρού και συνεχώς το κάθε λέρωμα της ψυχής το καθαρίζετε με το λουτρό αυτό το πνευματικό του θείου μυστηρίου, πρέπει να έχετε πάρα πολύ μεγάλη χαρά, διότι πάντοτε η θύρα του Παραδείσου θα είναι ανοιχτή. Κι αν ο θάνατος ακολουθήσει, ουδεμία ανησυχία. "Ητοιμάσθην και ουκ εταράχθην". Όταν είναι έτοιμος ο άνθρωπος, δεν τaráσσεται εις το πλησίασμα του θανάτου.

Ηξεύρει ότι δεν μπορεί να είναι λάθος ο λόγος του Θεού, που έδωσε αυτήν την εξουσία. Το γνωρίζουμε σαν μυστήριο της εκκλησίας και το βλέπουμε στην πράξη και στην εφαρμογή. Όταν ο άνθρωπος κάνει την ιερά εξομολόγηση με πόθο, με ταπείνωση και με επίγνωση, νοιώθει την ευτυχία μέσα στην ψυχή του, την ελάφρωση και την αγαλλίαση. Απόδειξη εναργής ότι οι αμαρτίες του έχουν συγχωρηθεί. Και όταν οι αμαρτίες συγχωρηθούν, τότε αίρεται κάθε φόβος ανησυχίας και αβεβαιότητας δια την άλλη ζωή.

Η ευχαριστία μας στον Θεό πρέπει να είναι αδιάλειπτη. Ποτέ να μην σταματά η ευχαριστία μας, διότι αξιωνόμεθα οσάκις θελήσουμε να παίρνουμε αυτήν την κάθαρση, και οσάκις νοιώσουμε αμάρτημα, αμέσως στροφή του νου προς τον Θεό. "Ημάρτηκα, Κύριε, συγχώρησέ με". Με το: "Ημάρτηκα, Κύριε, συγχώρησέ με", ο Θεός απαντά: "Παιδί μου, είσαι συγχωρημένος. δυνάμει του νόμου συγχωρημένος. Οδηγήσου εις την εφαρμογήν του νόμου". Και η εφαρμογή είναι κάτω από το πετραχείλι. Εκεί τελειώνει η όλη αμαρτωλότητα του ανθρώπου. Είναι τόσο εύκολη η συγγνώμη. Και είναι πάρα πολύ άδικο για τον άνθρωπο, να είναι τόσο εύκολη και τόσο δερεάν αυτή η συγγνώμη, και από τον εγωισμόν του και μόνον, να μην θέλει να την πάρει, να μη θέλει να ανοίξει η πύλη του παραδείσου και να βαδίσει αιώνια στην δόξα του Θεού.

Μερικοί άνθρωποι λέγουν: "Για ένα αμάρτημα τώρα κολλάζει ο Θεός τον άνθρωπο; Μα είναι αδικία αυτό το πράγμα. Που είναι η αγάπη του Θεού; Δεν είναι Πατέρας ο Θεός;". Ναι, πατέρας είναι, μα όταν σε καλεί ανά πάσα στιγμή να έρθεις να σε συγχωρήσει, εσύ γιατί γυρίζεις τις πλάτες σου; Γιατί δεν δέχεσαι την ελεημοσύνη Του; Γιατί αρνείσαι την αγκάλη Του και φεύγεις μακριά; Γιατί δέχεσαι την αγκαλιά του διαβόλου και όχι του Θεού; Μήπως ο Θεός σου ζητεί χρήματα ή κτήματα ή εκδούλευση και δεν τα έχεις όλα αυτά, και γι'αυτό δεν προσέρχεσαι να αφήσεις το χρέος σου; Όχι.

Ο Θεός είναι τόσο πλούσιος, όπως βλέπουμε και εις την παραβολήν του ασώτου. Ο άσωτος ηθέλησε να φύγει μακριά. Ζήτησε το μέρος της περιουσίας που του ανήκε. Και ο Θεός του έδωσε ότι του χρεώσεται σαν φυσικά χαρίσματα. Δεν του τα υστέρησε. Αυτός όμως τα σπατάλησε τα χαρίσματα, την περιουσία την πνευματική, ζων ασώτως. Κι όταν έφθασε στην έσχατη κατάντια, του ήλθε το λογικό, ήρθε στον εαυτό του. Σαν να μην ήταν στον εαυτό του, όταν διέπραττε όλην την ασωτίαν. Και όταν ήλθε στον εαυτό του είπε: "Πόσοι και πόσοι υπηρέται του πατέρα μου απολαμβάνουν τα αγαθά της περιουσίας Του, κι εγώ το παιδί Του, το κατ' εξοχήν παιδί Του, βρίσκομαι σε τόση δυστυχία να βόσκω χοίρους και να διαιτώμαι από ξυλοκέρατα! Θα επιστρέψω. Πατέρας είναι, θα με δεχθεί. Θα του ζητήσω συγγνώμη και θα του πω να μην με δεχθεί σαν παιδί Του, ούτε να με επαναφέρει στην πρώτη υιοθεσία, αλλά θα Του ζητήσω να γίνω ένας υπηρέτης Του. Κι αυτό θα είναι πολύ μεγάλο".

Όταν τα εσκέπτετο αυτά, ήδη ο Πατέρας βγήκε από το σπίτι Του και τον περίμενε με ανοιχτή την αγκάλη Του. Τον δέχθηκε ολόκαρδα, ολόψυχα. Τον αγκάλιασε, τον φίλησε, έκλαυσε από την χαρά Του, γιατί ήταν πεθαμένος και ανέζησε και χαμένος και ευρέθη. Τον έκαμε πάλιν παιδί Του με όλον τον πλούτο. Τα συγχώρησε όλα. Τον εκαθάρισε από κάθε βρωμιά. Τον έντυσε την πρώτη στολή. Τέλος του έδωσε τα πάντα.

Αυτό κάνει και ο Ουράνιος Πατέρας, όταν ο άνθρωπος ο αμαρτωλός επιστρέψει κοντά Του. Τον καθαρίζει, τον πλένει, του δίνει την πρώτη στολή του βαπτίσματος, του δίνει την υιοθεσία και τον αξιώνει της Βασιλείας Του. Όλα δωρεάν. Όταν επέστρεψε ο άσωτος, δεν του ζήτησε λογαριασμό, ούτε τον επέπληξε ούτε του ζήτησε ευθύνες. Αρκεί που επέστρεψε. Αυτό Του έφθανε του Πατέρα.

Έτσι κι εδώ. Κάθε αμαρτωλός που θα επιστρέψει, ουδείς λόγος από τον Ουράνιο Πατέρα. Μόνον να πει "ήμαρτον", να αφήσει τα αμαρτήματά του με ταπείνωση, να καταλάβει τα λάθη του κι από κει και πέρα τα πάντα είναι λυμένα. Και όμως ο αμαρτωλός άνθρωπος δεν το κάνει αυτό. Δεν επιστρέφει, δεν ταπεινώνεται. Κρατά τον εγωισμό του. Τι σπουδαίο είναι να φθάσει μέχρι το

εξομολογητήρι. Δυο βήματα είναι. Από κει και πέρα όλα τελειώνουν. Κι όμως τον κρατά μακριά ο εγωισμός. Κι όταν θα φθάσει στην ώρα του θανάτου και ιδεί την πραγματικότητα, θα μετανοήσει, θα μεταμεληθεί, αλλά θα είναι αργά. Γι' αυτό ο Θεός τιμωρεί τον άνθρωπο που δεν θέλει να ταπεινώσει λίγο την σκέψη του.

Για τον Εωσφόρο, αυτό το μεγάλο τάγμα, αυτό που ήτο στην πρώτη θέση των αγγελικών ταγμάτων, ποια ήταν η αιτία της καταστροφής; Ποια η αιτίας της καταρρεύσεως, της μετατροπής από αγγέλους σε δαίμονες; Η υπερηφάνεια και ο εγωισμός. Από κει έγινε το ολίσθημα, τόσον των αγγέλων, όσο και των προπατόρων μας. Και των προπατόρων μας η πτώση έγινε από υπερηφάνεια κι εγωισμό. Διότι ο Θεός προτού καταφέρει την καταδικαστική απόφαση, πλησίασε τον άνθρωπο, τον Αδάμ και του είπε: "Αδάμ, γιατί το έκανες αυτό;". Ο Αδάμ δεν ζήτησε σύγγνωμη, δεν είπε: "Ήμαρτον Θεέ μου, έσφαλα". Εάν το έκανε αυτό, δεν θα εδιώκετο από τον Παράδεισο και ούτε εμείς θα είχαμε υποστεί όλην αυτήν την εξορίαν και την ταλαιπωρία την σημερινή. Με το να μην πει "ήμαρτον", έγινε όλος αυτός ο συρφετός των κακών. Έτσι και τώρα ο άνθρωπος δεν λέγει "ήμαρτον", και μένει εις τα κακά του. Μόλις όμως το ειπεί, ο Θεός απλώνει την αγκαλιά της συγγνώμης και τον παίρνει μέσα.

Και πάλιν λέγω ότι για το ότι έχουμε αξιωθεί να γνωρίσουμε σαν ορθόδοξοι χριστιανοί αυτό το μυστήριο της ιεράς εξομολογήσεως, να έχουμε πάρα πολύ μεγάλη χαρά, διότι οσάκις υποπέσουμε σε κάποια αμαρτία, σε κάτι το κακό, μπορούμε να τρέχουμε αμέσως, να το διορθώνουμε και να διατηρούμε την υγεία της ψυχής μας. Κι όταν θα έλθει ο θάνατος, θα βαδίσουμε προς συνάντησιν του Χριστού, καθαρισμένοι, μετανοημένοι, ως άσωτοι υιοί επιστρέφοντες, για να μας δεχθεί ο ουράνιος Πατέρας μας και να μας βάλει εις τον Παράδεισον της αιωνίου ευτυχίας που δεν θα έχει τέλος, που δεν θα έχει τέρμα, εκείνης της ευτυχίας, που δεν μπορεί να συγκριθεί με τίποτε γήινο.

Όπως κι ο Απόστολος Παύλος, που ανέβηκε μέχρι τρίτου ουρανού και είδε τα αιώνια αγαθά. Όμως δεν μπόρεσε με την γλώσσα του την αποστολική και την χαριτωμένη να εκφράσει με ανθρώπινα λόγια τα του παραδείσου και της άνω ζωής! Τόσον ανέκφραστη είναι η ευτυχία της επιτυχίας δια της ιεράς εξομολογήσεως.

Γι' αυτό με πολύ πόθο, με πολλή αγάπη, με πολλή συναίσθηση να τρέχουμε, να καθαριζόμεθα, να ετοιμαζόμεθα και όταν ακολουθήσει ο θάνατος, να φύγουμε ειρηνικά. Αμήν.

Πηγή: <http://www.arxontariki.net/viewtopic.php?f=418&t=5938>